

**Stanowisko
Prezydium Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych
z dnia 8 lutego 2022 roku**

w sprawie reformy szpitalnictwa w Polsce

Szpitalne w Polsce są jednym z ważniejszych segmentów systemu ochrony zdrowia.

Jako jednostki publiczne udzielające pacjentom opieki stacjonarnej – powinny być pod szczególnym nadzorem państwa. Tymczasem od lat borykają się z wieloma problemami organizacyjno – finansowymi, czego doświadczają zarówno pacjenci, jak i pracownicy szpitali. Wieloletnie i systemowe zaniechania skutkują w szczególności:

- zadłużaniem się szpitali, głównie powiatowych (35 proc. zobowiązań ogółem),
- utrzymywaniem tzw. „wielowładztwa” czyli nadmiernej liczby organów założycielskich,
- brakiem koordynacji i dostępności opieki szpitalnej dla pacjentów, doświadczanej zwłaszcza w czasie pandemii,
- znaczącym niedoinwestowaniem infrastruktury podmiotów szpitalnych,
- nieracjonalnym gospodarowaniem środkami finansowymi przeznaczanymi na opiekę szpitalną,
- brakiem perspektyw rozwoju szpitali.

W ocenie Prezydium OPZZ, przedstawione w ostatnim czasie przez Ministra Zdrowia kierunki zmian reformy szpitali w Polsce, zawarte w *projekcie ustawy o modernizacji szpitali i poprawie efektywności szpitalnictwa* nie są receptą na powyższe problemy. Uważamy, że reformowanie szpitalnictwa w czasie kolejnej fali pandemii jest wysoce niefortunne, zwłaszcza, że wiele podmiotów funkcjonuje w specyficznych warunkach „covidowych”.

Ustawa oparta jest na złych fundamentach.

- 1) Po pierwsze, rzeczywistym jej celem jest restrukturyzacja wszystkich szpitali w ramach postępowania naprawczo – rozwojowego, bez względu na ich sytuację finansową. Zamiast „rozwoju”, o którym mowa w tytule regulacji – restrukturyzacja zakłada także restrukturyzację zatrudnienia. Dodatkowo pomijane są zakładowe organizacje związkowe w procesie konsultowania i uzgadniania wszelkich spraw pracowniczych.
- 2) Po drugie, wdrożenie ustawy nie poprawi dostępności pacjentów do świadczeń zdrowotnych, a raczej może tę dostępność utrudnić. Niekontrolowane mechanizmy ułatwiające zmianę profilu całości bądź części szpitala oraz brak gwarancji dostępności pacjentów do świadczeń zdrowotnych na każdym z etapów postępowania naprawczo – rozwojowego, to dwa realne zagrożenia, na które nie ma naszej zgody.

Stąd, Prezydium OPZZ uważa, że należy dokonać korekty kierunku reformy i zmiany jej paradygmatów. Ustawa nazywana „konstytucją szpitali” powinna być wprowadzana w szerokim konsensusie społecznym i poprzedzona rzetelnymi konsultacjami.

Prezydium OPZZ oczekuje, by kierunki reformowania szpitali w Polsce uwzględniały:

- określenie miejsca szpitali w systemie ochrony zdrowia oraz zasad współpracy szpitali z innymi podmiotami systemu bezpośrednio współpracującymi ze szpitalnictwem, jak podstawowa opieki zdrowotna czy ambulatoryjna opieka specjalistyczna;
- kompleksowe spojrzenie na leczenie pacjenta czyli praktyczne wdrażanie szeroko rozumianej opieki koordynowanej;
- przeniesienie części kosztów leczenia ze szpitali na inne segmenty systemu ochrony zdrowia (odwrócenie piramidy leczenia);
- systematyczne skracanie czasu oczekiwania pacjentów we wszystkich rodzajach świadczeń udzielanych w szpitalach;
- wzrost nakładów finansowych na szpitalnictwo i efektywne ich wykorzystywanie;
- aktualizację systemu podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń zdrowotnych (tzw. sieci szpitali) odpowiadającej na wyzwania demograficzne i specyficzne potrzeby zdrowotne pacjentów danego regionu;
- opracowanie planów rozwojowych skierowanych do niezadłużonych szpitali, odpowiadających na wyzwania związane z robotyzacją czy cyfryzacją, jak i tworzeniem nowych oddziałów wieloprofilowych i wysokospecjalistycznych;
- skierowanie działań naprawczych i pomocy finansowej jedynie wobec zadłużonych szpitali, głównie powiatowych, które radzą sobie najgorzej i generują zobowiązania;
- opracowanie programów osłonowych dla zwalnianych pracowników zadłużonych szpitali na skutek wdrażania planów naprawczo – rozwojowych oraz przywrócenia uprawnień zakładowych organizacji związkowych do konsultacji i uzgadniania wszystkich kwestii związanych z obszarem spraw pracowniczych;
- odejście od budowania kolejnej instytucji nadzorczej nad szpitalnictwem tj. Agencji Rozwoju Szpitali, na rzecz wzmocnienia roli i decyzyjności organów tworzących szpitale (organów założycielskich).

Prezydium OPZZ oczekuje od rządzących, by fundamentem zmian w sektorze szpitalnictwa był zawsze pacjent, a zagwarantowana konstytucyjnie każdemu z nas dostępność do świadczeń opieki zdrowotnej - nie była tylko fikcją.

Prezydium OPZZ

Wiceprzewodniczący OPZZ

Sebastian Koćwin